

Samenwerken met en voor mantelzorgers

Als fysiotherapeut kom je mantelzorgers tegen in je werk. Aandacht voor mantelzorgers is belangrijk, zeker wanneer zij langere tijd intensief voor hun naaste (gaan) zorgen. De betrokkenheid van een mantelzorgers bij de behandeling van jouw cliënt kan de therapietrouw en het behandelingssucces bevorderen. Mantelzorgers hebben goede voorlichting nodig over de aandoening en hoe hiermee om te gaan. Een luisterend oor en een scherp oog voor ervaringen van mantelzorgers helpt ook om de behandeling nog beter aan te laten sluiten bij de thuissituatie. Een goede samenwerking en tijdige ondersteuning van mantelzorgers kan overbelasting voorkomen. Daarnaast is het belangrijk om goed samen te werken met andere betrokken professionals, zoals de huisarts of thuiszorg. Zo kun je bij dreiging van overbelasting bij mantelzorgers tijdig doorverwijzen.

Video

Op de website www.samenbeterthuis.nl vind je instructievideo's over bijvoorbeeld het verzorgen of verplaatsen van een zorgvrager in de thuissituatie. Deze video's leggen helder uit hoe een mantelzorgers ondersteuning kan bieden, met zo min mogelijk belasting voor zichzelf én hun naaste. Verwijs mantelzorgers hiernaar door als dat nodig is.

Aandacht voor mantelzorgers

Mantelzorgers zijn niet altijd zichtbaar. Zij zien zichzelf niet als mantelzorgers of blijven op de achtergrond tijdens de behandeling. Goed samenwerken met mantelzorgers vraagt aandacht voor de vier rollen (*SOFA-model*) die mantelzorgers vervullen in de zorg voor hun naaste. Een mantelzorgers is partner in zorg, hulpvrager, persoonlijke relatie, expert. Wanneer mantelzorgers intensief zorgen voor hun naaste lopen zij een risico op overbelasting. Als fysiotherapeut heb jij een belangrijke rol in de signalering hiervan en bij het ondersteunen bij problemen die zij ervaren. Je kunt mantelzorgers informeren en adviseren over het ziektebeeld en de behandeling van hun naaste en hen begeleiden bij de dagelijkse handelingen. Denk aan helpen bij verplaatsen en bij de adequate inzet van hulpmiddelen, zodat de zorg goed vol te houden is. Signaleer je overbelasting? Verwijs op tijd door naar andere zorg- en welzijnsprofessionals, zoals een huisarts, de thuiszorg, het Steunpunt Mantelzorg of een mantelzorgmakelaar.

'Ik werk als fysiotherapeut samen met verschillende organisaties, zoals ergotherapie en thuiszorg. We hebben echt aanvullende kwaliteiten. Samen bekijken we wat er in een bepaalde situatie nodig is.'

Fysiotherapeut ([bron](#))

Aan de slag!

- **Toolkit mantelzorg voor paramedici**
Deze toolkit geeft paramedici concrete handvatten over het samenwerken met mantelzorgers én het ondersteunen van mantelzorgers.
- **Handreiking kwetsbare ouderen thuis**
Deze handreiking biedt een 6-stappenplan en beschrijft wat goede zorg voor ouderen betekent. Per stap worden praktische handvatten gegeven om de zorg voor kwetsbare ouderen in te vullen.
- **Factsheet Overbelaste Mantelzorgers**
Helpt bij het beter signaleren en bespreken van overbelasting. Bevat vragenlijsten die de draagkracht en draaglast van de mantelzorgers in kaart brengen.
- **OZOverbindzorg, Carezorgt of Familienet**
zijn digitale communicatieplatforms die verschillende zorgverleners rondom een cliënt en mantelzorgers samenbrengen. Zij hebben de regie. Hiermee is in één oogopslag te zien welke zorgverleners betrokken zijn. Zorg en welzijn komen samen. Check of deze ook in jouw gemeente in gebruik zijn.
- **SOFA-model**
Dit model is een goed hulpmiddel om rekening te houden met de verschillende rollen van mantelzorgers. Hierdoor krijg je meer zicht op hun verschillende behoeften en mogelijkheden. Je voorkomt dat je te veel op één aspect focust, maar kijkt integraal naar mantelzorgers.

Relevante websites

www.mantelzorg.nl
www.movisie.nl
www.vilans.nl

Kansen voor samenwerking

Als fysiotherapeut werk je vaak nauw samen met andere professionals, zoals de huisarts, specialist, ergotherapeut, logopedist en psycholoog. Ook onderhoud je contact met de gemeente, thuiszorg, zorgverzekeraars en vrijwilligersorganisaties.

- Leg afspraken met cliënt, mantelzorgers en overige betrokkenen in de zorg (digitaal) vast als onderdeel van een integraal zorgplan.
- Maak eens een afspraak met een lokale organisatie voor mantelzorgondersteuning of iemand van het sociaal wijkteam om onderling uit te wisselen welk ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers er is. Weet wat de mogelijkheden zijn voor mantelzorgers en mantelzorgondersteuning. Via MantelzorgNL vind je een [overzicht van lokale mantelzorgsteunpunten](#).
- Maak kennis met andere zorg- en welzijnsprofessionals. Dat maakt het makkelijker om elkaars aanvullende kwaliteiten te ontdekken, naar elkaar te verwijzen en elkaars hulp in te schakelen. Kijk op [Samen Beter Thuis: Zoek zorg thuis voor welzijnsprofessionals in jouw buurt!](#)

Landelijke beroeps-, branche- en belangenverenigingen

- [Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie \(KNGF\)](#)

Kijk ook eens bij de andere inspiratiesheets voor nog meer informatie over samenwerken en mantelzorg.